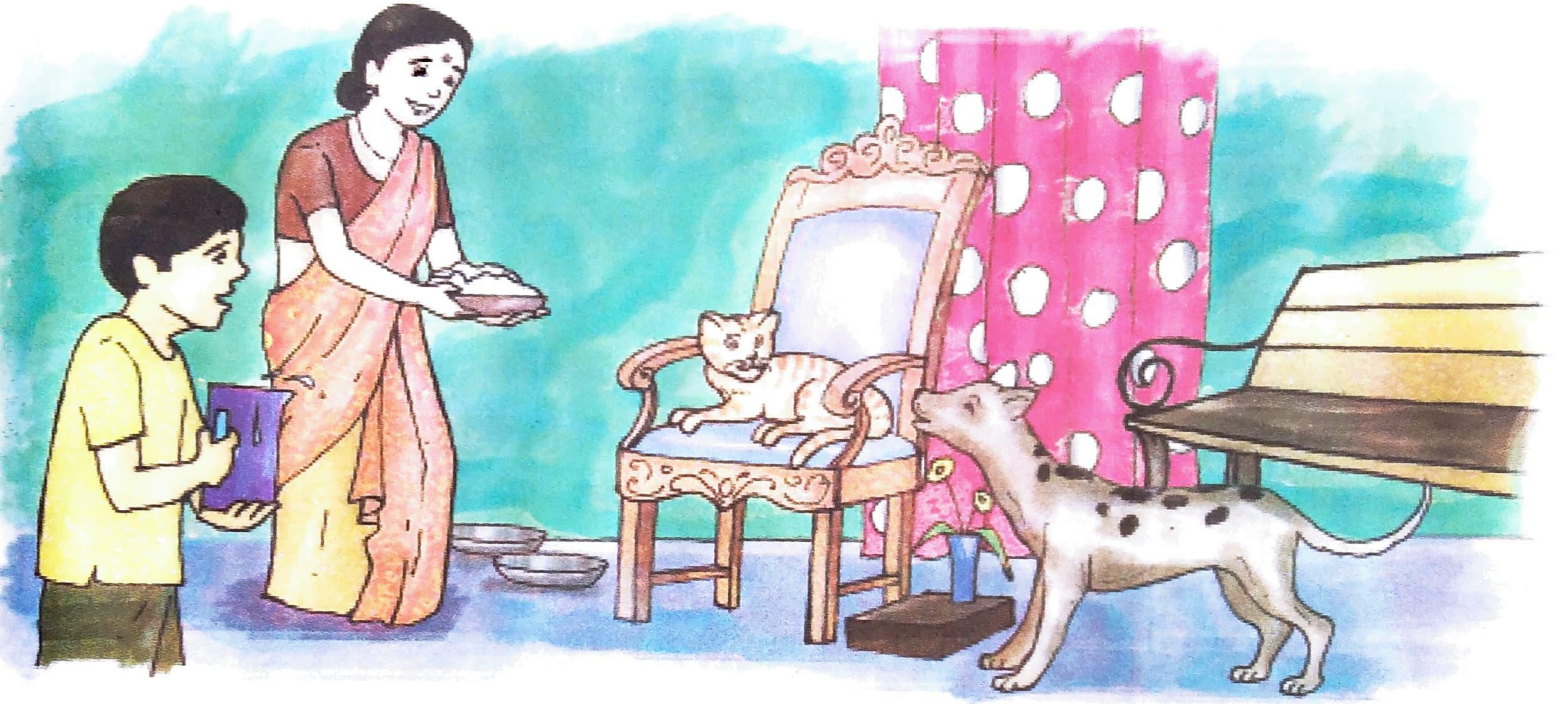

ভতুৱা আৰু খঁকুৱাৰ খৰিয়াল

(গাঁওবুঢ়াৰ ঘৰৰ বাট-চ'ৰাৰ দৃশ্য। এখন কাঠৰ ডাঙৰ চকী আৰু এখন মজলীয়া আকাৰৰ বেঞ্চ থাকিব। কাঠৰ চকীখনত খঁকুৱা (মেকুৰী) ই বহি টোপনিয়াই থাকিব। মজিয়াত দুখন থাল থাকিব। এনেতে বাহিৰৰ পৰা ভতুৱা (কুকুৰ) সোমাই আহি খঁকুৱাৰ ওচৰত থিয় হ'ব আৰু কাজিয়া কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিব)।

ভতুৱা (ভুক্‌ভুক্‌হাঁহ) — হেৰ' খঁকুৱা, তই চকীখনতে লেপেট খালি কয়? নাজাননে সেইখনত যে গাঁওবুঢ়া দেউতাহে বহে! তাত শুবলৈ তোৰ লাজ লগা নাইনে?

খঁকুৱা (মেউ-মেউকৈ) — বৰ লাজ-মান বুজাটো নোলাবিচোন। হেৰ', গৰাকীৰ ঘৰতে মাছে-মঙহে উদৰ পূৰাই খোৱাৰ পাছতো দেখোন বিয়া-সবাহৰ গোস্ক পালেই চুৰাপাত চেলেকিবলৈ লৰ মাৰ; তেতিয়া তোৰ লাজ-মান ক'লৈ যায় অ'?

ভতুৱা (খঙতে জঁকি উঠি) — লোকৰ চক্কৰ ভজা মাছ চুৰি কৰি মুখ-ঠেকেচা খাওঁতে যাৰ জনম গ'ল, তাৰ মুখত এতিয়া বৰ বৰ কথা। ৰ'বি, আজি তোক মই এসেকা দিহে এৰিম। (ভতুৱাই ভুক্‌ভুক্‌হাঁহ খঁকুৱাক খেদি যায়। খঁকুৱাই মেউ-মেউকৈ জাপ মাৰি চকীৰ পৰা নামি দৌৰিবলৈ ধৰে।)

(এনেতে গাঁওবুঢ়াৰ ঘৈণীয়েক অৰ্থাৎ গিৰীহঁতনী অকুমণি লগত লৈ সোমাই আহে। গিৰীহঁতনীৰ হাতত মজলীয়া আকাৰৰ এটা চৰিয়া। অকুমণিৰ হাতত এটা পানীৰ ঘটি। তেওঁলোক সোমাই অহাৰ লগে লগে খঁকুৰাই মেউ-মেউকৈ লেউসেউ হৈ গিৰীহঁতনীৰ ভৰিৰ মাজত সোমাব খোজে। ভতুৰায়ো নেজ পাৰি বহি পৰে। গিৰীহঁতনীয়ে পাৰি থোৱা থাল দুখনত ভাত আৰু মাছ দিয়াত ভতুৰা আৰু খঁকুৰাই খাবলৈ আৰম্ভ কৰে।)

অকুমণি— ইহঁতৰ খোৱা পানীখিনি ক'ত দিওঁ জেঠাই?

জেঠাই — ইহঁতৰ খোৱা শেষ হ'লে থাল দুখনতে ঢালি দিবা।

অকুমণি— থালত দিলে সিহঁতে খাব কেনেকৈ?

জেঠাই — কিয়? কুকুৰ আৰু মেকুৰীয়ে যে পানীয়া বস্তু জিভাৰেহে চেলেকি খায়, সেইটো তুমি নাজানা নেকি?

অকুমণি — হয় নেকি? মই সঁচাকৈয়ে নাজানিছিলোঁ জেঠাই।

জেঠাই — আহা, এতিয়া আমি ভিতৰলৈ যাওঁ। অলপ জিৰণি লওঁ ব'লা।

অকুমণি — অলপ ব'বানা জেঠাই! ইহঁতেনো কেনেকৈ পানী খায় চাই যাওঁ।

জেঠাই — (অকুমণিয়ে জেঠায়েকৰ কাষতে বহি ল'লে) শুনা অকুমণি, কুকুৰ আৰু মেকুৰী উভয়ে ঘৰচীয়া প্ৰাণী।

অকুমণি — তাৰমানে য'তেই মানুহৰ বসতি আছে, ত'তেই কুকুৰ, মেকুৰীৰো বসতি আছে, নহয়নে?

জেঠাই — এৰা, তুমি ঠিকেই কৈছা। পৃথিৱীৰ সকলো দেশতেই কুকুৰ আৰু মেকুৰী আছে। বনৰীয়া কুকুৰ, মেকুৰীও থকা বুলি শুনিছোঁ। কিন্তু মই হ'লে দেখা নাই।

অকুমণি— জানে জেঠাই, মই শুনিছোঁ, বৰফৰ দেশতো বোলে কুকুৰ আছে। সিহঁতে হেনো শ্লেজগাড়ী নামৰ এবিধ গাড়ীও টানে।

জেঠাই — অ' হয় নেকি? তুমি দেখিছোঁ বহুত খবৰেই ৰাখা। চোৱা, চোৱা, সিহঁতে চপ্-চপাই পানী খাবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই। পিছে, দুয়োয়ে একেধৰণে পানী খায়। এটা কথা জানানে? মেকুৰীয়ে পানীলৈ ভয় কৰে, আনহাতে কুকুৰে আকৌ পানীত সাঁতুৰিবও পাৰে। মেকুৰীয়ে গছ বগাব পাৰে, কিন্তু কুকুৰে নোৱাৰে।

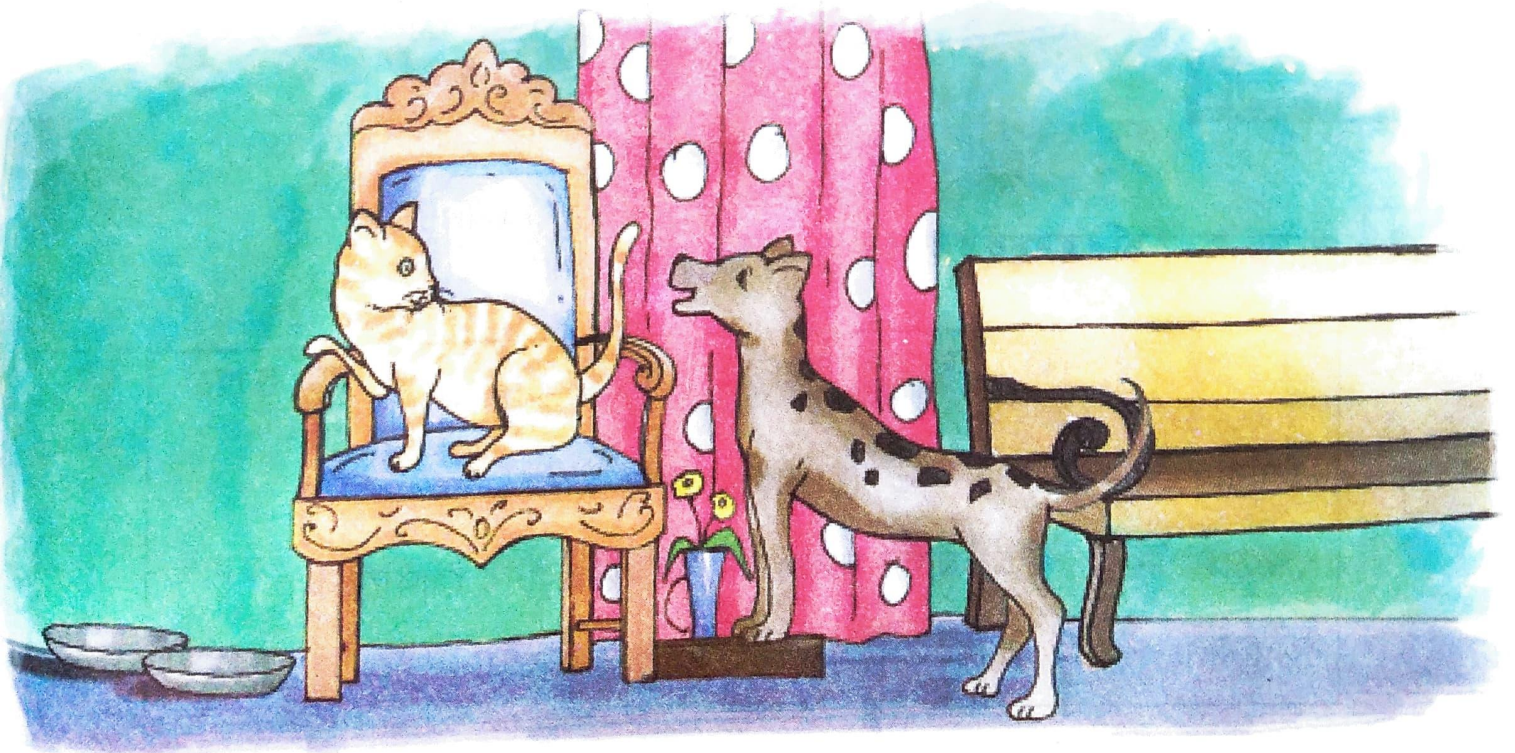
অকুমণি— কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ মাজত যেনেদৰে কিছু মিল আছে, তেনেদৰে অমিলো আছে, নহয়নে জেঠাই?

জেঠাই— আছেতো। প্ৰথমতে সিহঁতৰ আকৃতিলৈকে নোচোৱা কিয়? মেকুৰীৰ তুলনাত কুকুৰ কিমান ডাঙৰ!

অকুমণি — (ভতুৱা আৰু খঁকুৱাক ভালদৰে নিৰীক্ষণ কৰি) অকল সেয়াই নহয় জেঠাই, ইহঁতৰ অংগ-প্ৰত্যংগবোৰৰো কিছু কিছু অমিল আছে।

জেঠাই — তুমিনো ইহঁতৰ ক'ত ক'ত মিল আৰু ক'ত ক'ত অমিল দেখিছা?

অকুমণি — ভতুৱাৰ মুখখন দীঘল আৰু জোঙা। খঁকুৱাৰ মুখখন ঘূৰণীয়া আৰু থোপোকা। দুয়োৰে গা মিহি নোমেৰে ঢকা। খঁকুৱাৰ চকু দুটা ঘূৰণীয়া আৰু উজ্জ্বল; কিন্তু ভতুৱাৰ তেনে নহয়। দুয়োৰে দুপাৰিকৈ চোকা দাঁত আছে। খঁকুৱাৰ কাণ দুখন সৰু আৰু থিয়। ভতুৱাৰ কাণ দুখন দীঘল আৰু তললৈ ওলমি পৰা। দুয়োৰে ঠেঙত জোঙা নখ আছে। ভতুৱাৰ নেজডাল কেঁকোৰা আৰু ওপৰ ফালে উঠি থকা; কিন্তু খঁকুৱাৰ নেজডাল দীঘল। খঁকুৱাৰ মুখত দুকোছা দীঘল গোঁফ আছে। ভতুৱাৰ নাই। দুয়োৰে খাবলৈ বহাৰ ভংগী আৰু খোৱাৰ ধৰণো বেলেগ বেলেগ।

জেঠাই— তুমি ঠিকেই ধৰিছা; আৰু কি জানা, মানুহে খোৱা প্ৰায়বোৰ খাদ্যকে দুয়োৰে খায়। কুকুৰ আৰু মেকুৰী উভয়ৰে কিন্তু বুদ্ধি চোকা। ইহঁতৰ ঘ্ৰাণ শক্তিও তীক্ষ্ণ। দুয়ো চিকাৰী প্ৰাণী। ইহঁতে সহজে পোহ মানে। কুকুৰ বৰ প্ৰভুভক্ত আৰু বিশ্বাসী। ই অতি সতৰ্কতাৰে গৃহস্থৰ ঘৰত পহৰা দিয়ে। গছৰ পাত সৰি পৰাৰ শব্দ শুনিও ইহঁতে ভুকিবলৈ ধৰে। আজি-কালি চোৰ-ডকাইত ধৰা কাৰ্যত পুলিচেও কুকুৰ ব্যৱহাৰ কৰে। অৱশ্যে মেকুৰী তেনেকুৱা নহয়। মেকুৰীয়ে উম লগা কোমল ঠাইত শুবলৈ ভাল পায়। এন্দুৰ, নিগনি আদি মাৰি গৃহস্থৰ উপকাৰো সাধন কৰে।

অকুমণি— তাৰমানে জেঠাই, ইহঁত আমাৰ উপকাৰী জন্তু?

জেঠাই — হয়, ইহঁত মানুহৰ বৰ উপকাৰী। এতিয়া ইহঁত শুব। আমিও অলপ জিৰণি লওঁগৈ ব'লা।

(অকুমণি জেঠায়েকৰ লগত ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। ভতুৱা আৰু খঁকুৱায়ে খৰিয়াল সামৰি টোপনি মাৰিবলৈ ধৰিলে।)

ক্ৰিয়া-কলাপ

ক — পাঠভিত্তিক

পাঠত থকা চৰিত্ৰসমূহৰ লগত পৰিচয় হোৱা।

ভতুৱা	—	এটা শকত-আৱত মতা ধেকুৱা কুকুৰ।
খঁকুৱা	—	এটা লুভীয়া বোন্দা, বোন্দা মানে মতা মেকুৰী।
জেঠাই	—	অকুমণিৰ মাকৰ বায়েক, গাঁওবুঢ়াৰ ঘৈণীয়েক।
অকুমণি	—	গিৰিহঁতনী (জেঠাই)ৰ ভতিজাক

উত্তৰ দিয়া।

(ক) ভতুৱা আৰু খঁকুৱাৰ মাজত কিয় খৰিয়াল লাগিছিল?

(খ) ভতুৱাই কোৱা কথাখিনি শুনি খঁকুৱাই কি কৈছিল?

(গ) ‘লোকৰ চৰুৰ ভজা মাছ চুৰি কৰি মুখ ঠেকেচা খাওঁতে যাৰ জনম গ’ল, তাৰ মুখত এতিয়া বৰ বৰ কথা। ৰ’বি আজি তোক মই এসেকা দিহে এৰিম।’ এই কথাষাৰ কোনে কাক কৈছিল?

(ঘ) ‘জানে জেঠাই, বৰফৰ দেশতো বোলে কুকুৰ আছে।’

- এই কথাষাৰ কোনে কৈছে? বৰফৰ দেশত কুকুৰে কি গাড়ী টানে?

বহলাই লিখা।

(ক) কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ আকৃতি আৰু স্বভাৱৰ কি কি মিল আৰু কি কি অমিল আছে?

(খ) কুকুৰ আৰু মেকুৰীয়ে মানুহৰ কি কি উপকাৰ সাধন কৰে?

(গ) অকুমণি আৰু জেঠায়েকৰ মাজত হোৱা কথাখিনি পঢ়া আৰু সেইখিনি জুকিয়াই লৈ কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ বিষয়ে লিখা।

তলত দিয়া শব্দবোৰৰ অৰ্থ শব্দ-সম্ভাৰৰ পৰা জানি লৈ বহীত লিখা।

উদৰ	চুৰাপাত	চৰু	এসেকা	বিষম	উভয়ে
আকৃতি	খোপোকা	তীক্ষ্ণ	চোকা	উম	গৃহস্থ

খ — ভাষা অধ্যয়ন (ব্যবহারিক ব্যাকৰণ)

যুক্তাক্ষৰ ভাঙি পঢ়োঁ আৰু লিখোঁ আহা

নিমন্ত্ৰণ = ন্ত = ন + ত + ব — নই তই তু তাত 'ব' কাৰে ন্ত

যুক্তাক্ষৰ গঠন কৰোঁ আহা

ন + ত + ব নই তই তু তাত 'ব' কাৰে ন্ত

পঢ়োঁ আহা

অন্ত স্বতন্ত্ৰ আমন্ত্ৰণ নিমন্ত্ৰণ নিয়ন্ত্ৰণ

শব্দত থকা যুক্তাক্ষৰটো ভাঙি দেখুওৱা আৰু সেই যুক্তাক্ষৰটো ব্যৱহাৰ কৰি দুটাকৈ শব্দ গঠন কৰা।

উদাহৰণ — গৃহস্থ স্থ = স + থ স্থল, বাসস্থান

গোন্ধ → ণ্ড — + _____

অন্ত → ন্ত — + + _____

বুদ্ধি → দ্ধি — + _____

বিশ্বাসী → শ্ব — + _____

শব্দ → দ — + _____

জন্তু → ত্ত — + + _____

তলত দিয়া শব্দবোৰেৰে একোটাকৈ বাক্য ৰচনা কৰা।

তৎ হেৰায়

জঁকি উঠিল

বিষম দেখি

লেউসেউ

চপ্চপাই

বাটে-পথে

বন্ধু-বান্ধৱী

ডাঙৰ-দীঘল

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠটোত তোমালোকে অকুমণি নামৰ ল'ৰা এজনৰ বিষয়ে পাইছা। অকুমণি নগৰত বাস কৰে বাবে তেওঁক নগৰীয়া বুলি কৈছে। সেইদৰে আমি তেনেকুৱা অনেক শব্দ পাওঁ। তেনে শব্দ লিখোঁ আহা।

- গাঁৱত থাকে যি _____
- বনত থাকে যি _____
- পোহ মানে যি _____
- ঘৰত ৰাখি পোহে যাক _____
- বেছিকৈ ভাত খায় যি _____
- পেট যাৰ ডাঙৰ _____
- এলাহ কৰে যি _____
- খঁক আছে যাৰ _____
- চাৰি ঠেং আছে যাৰ _____
- গাঁৱৰ মুখিয়াল জন _____

জানো আহা

তোমালোকে ইতিমধ্যে পঢ়ি অহা পাঠবোৰত দাড়ি (।), কমা (,), প্রশ্নবোধক (?) আদি চিন পাই আহিছা। এই চিনবোৰকে যতি চিন বোলে। এই চিনবোৰৰ প্ৰয়োগে বাক্যৰ অৰ্থ প্ৰকাশত সহায় কৰে। তলত এই চিনবোৰৰ বিষয়ে বহলাই দিয়া হৈছে।

১। কমা (,) —

এটা আখৰ উচ্চাৰণ কৰোঁতে যিমান সময় লাগে, সিমান সময় ৰ'বলৈ হ'লে কমা চিন ব্যৱহাৰ কৰা হয়। শব্দৰ পৰস্পৰ সম্বন্ধ ৰক্ষাৰ বাবে এই চিন ব্যৱহাৰ কৰে। যেনে- তেওঁ, তুমি আৰু যদু আমাৰ তালৈ যাবা।

২। চেমিকোলন (;) —

এটা দীঘলীয়া বাক্যত থকা বাক্যাংশ দুটাৰ মাজত সম্বন্ধ থাকিলে অথচ বিৰতিৰ আৱশ্যকতাবোধে চেমিকোলন (;) ব্যৱহাৰ হয়।

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

এই চিন বাক্যত থাকিলে কৰ্মাতকৈ অলপ বেছি সময় ৰ'ব লাগে। যেনে- তুমি ঠিকেই ধৰিছা;
কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ ঘাণ শক্তিও তীক্ষ্ণ।

৩। দাড়ি (।) —

বাক্যটো সম্পূৰ্ণ শেষ হোৱাত দাড়ি চিন ব্যৱহাৰ হয়। এই
চিন থাকিলে প্ৰায় দুটা আখৰ উচ্চাৰণ কৰাৰ সমান সময়
ৰ'ব লাগে। যেনে- অকুমাৰি হ'ল নগৰীয়া ল'ৰা।

৪। প্ৰশ্নবোধক চিন (?) —

কোনো প্ৰশ্ন কৰোঁতে বাক্যৰ শেষত এই চিন ব্যৱহাৰ কৰা
হয়। যেনে - তোৰ নাম কি? হেৰ' খঁকুৱা, তই চকীখনত
লেপেট খালি কিয়?

৫। ভাববোধক চিন (!) —

মনৰ আনন্দ, বিষাদ আশ্চৰ্য আদি ভাব প্ৰকাশ কৰোঁতে
বাক্যত যি চিন ব্যৱহাৰ কৰা হয়, তাক ভাববোধক চিন
বোলে। যেনে- উঃ! কি ৰ'দ!, আহ! কি সুন্দৰ!

৬। ডেচ চিন (-) —

কোনো বাক্যৰ লগতে আন বাক্যৰ সম্বন্ধ বুজাওঁতে নাইবা
বাক্যৰ কোনো অংশত বিশেষভাৱে জোৰ দিব লগা হ'লে
ডেচ চিন ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে- ভতুৱাৰ কথা শুনি
গোঁফ লৰাই খঁকুৱাই গৰ্জি উঠিল— 'বৰ লাজ-মান বুজাটো
নোলাবিচোন।'

৮। হাইফেন (-) —

সমাসৰ সমস্যমান পদ দেখুৱাওতে, বিপৰীত শব্দৰ যোৰা
বুজাওঁতে, অনুৰূপ, অনুকাৰ আদি শব্দ বুজাওঁতে হাইফেন
চিন ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে- আজি-কালি, লাজ-মান,
ল'ৰা-ছোৱালী।

৯। উদ্ধৃতি চিহ্ন বা

প্ৰক্ষেপ চিহ্ন কমা (‘ ’) —

আনৰ কথাৰ হুবহু উদ্ধৃতি দিওঁতে উদ্ধৃতি চিহ্ন বা প্ৰক্ষেপ চিহ্ন
কমা ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে- 'কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ মাজত
যেনেদৰে কিছু মিল আছে; তেনেদৰে কিছু অমিলো আছে,
নহয়নে জেঠাই?'

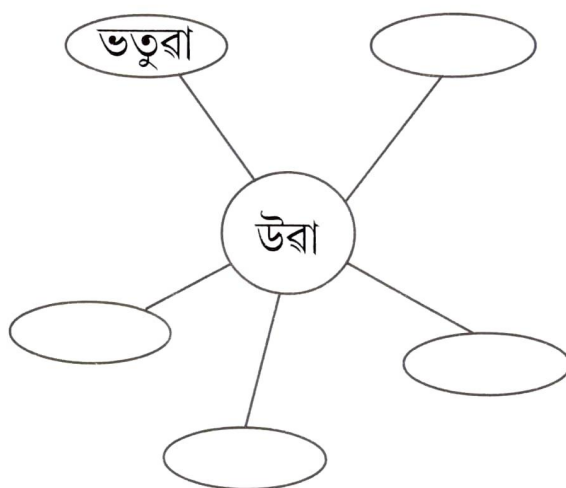
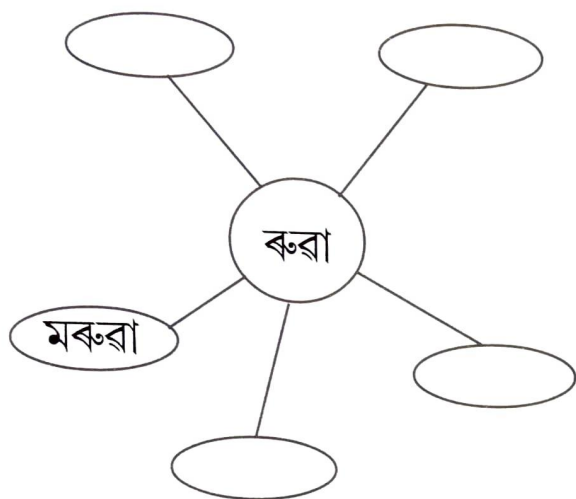

তলৰ দফাটো পঢ়া আৰু যতি চিন বহুওৱা।

খঁকুৱাৰ কথাত তৎ হেৰাই ভতুৱা জঁকি উঠিল লোকৰ চকুৰ ভজা মাছ চুৰি কৰি মুখঠেকেচা খাওঁতে যাৰ জনম গ'ল তাৰ মুখত এতিয়া বৰ বৰ কথা ৰ'বি আজি তোক মই এসেকা দিহে এৰিম

উদাহৰণত দিয়াৰ দৰে শব্দ গঠন কৰি লিখা।

এইদৰে দলীয়ভাৱে আন আন শব্দ গঠনৰ খেল খেলিবলৈ দিব।

তলৰ শব্দবোৰৰ প্ৰতিশব্দ (সমার্থক) লিখা।

ঘৰ —

পৃথিৱী —

ঘূৰণীয়া —

শেষ —

বিষাদ —

আনন্দ —

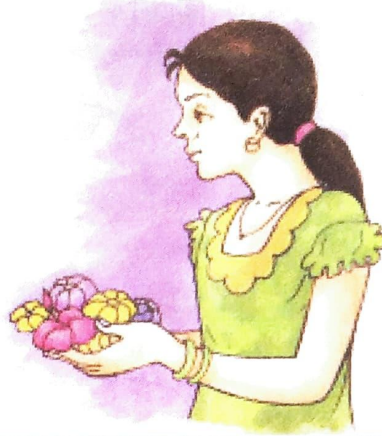
নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

জানো আহা

পাঠত তুমি 'জনম' শব্দটো বিচাৰি চোৱা। এই 'জনম' শব্দটো 'জন্ম' শব্দৰ পৰা সৰল কৰা হৈছে। এইদৰে অনেক শব্দ আমাৰ অসমীয়া ভাষাত আছে। তাৰে কেইটামান শব্দ জানি লওঁ আহা।

ধৰ্ম	—	ধৰম
কৰ্ম	—	কৰম
ভক্তি	—	ভকতি
বত্ন	—	বতন
ভক্ত	—	ভকত

পদ্ম	—	পদুম
মুক্তি	—	মুকুতি
জ্ঞান	—	গিয়ান
শক্তি	—	শকতি
যত্ন	—	যতন

দুজন বন্ধুৰ মাজত স্কেল এপাটৰ বাবে খৰিয়াল লাগিলে তুমি কি বুলি বুজনি দিব লিখা।

সাঁথৰ ভাঙো আহা

- (ক) বগা বগা চাহাবৰ বঙা বঙা টুপী;
এক ঘোচা মাৰিলে উঠে জ্বলি-পকি।
- (খ) বজাৰ ঘৰৰ বাকবাঁহ, তাতে-পৰে ৰাজহাঁহ;
ৰাজহাঁহে কণী পাৰে, কোনে কিমান গণিৰ পাৰে?
- (গ) দীঘলকৈ পুখুৰী, চুটিকৈ ঘাট;
বত্ৰিশ জোপা কলগছ, এখনহে পাত।

☞ (শ্ৰেণীত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দুটা দলত ভাগ কৰি এটা দলক সাঁথৰ ক'বলৈ আৰু এটা দলক ভাঙিবলৈ দিব।)

তলত দিয়া সম্বন্ধবোৰৰ বাবে আমি আৰু কি কি শব্দ ব্যৱহাৰ কৰোঁ কাষৰ খালী ঠাইত লিখা।

(ক) দেউতাৰ ককায়েক	—	বৰদেউতা,
(খ) বৰদেউতাৰ ঘৈণীয়েক	—	বৰমা,
(গ) দেউতাৰ ভায়েক	—	খুৰা,
(ঘ) খুৰাৰ ঘৈণীয়েক	—	খুৰী,
(ঙ) দেউতাৰ বায়েক	—	জেঠাই,
(চ) জেঠাইৰ গিৰীয়েক	—	জেঠপেহা,
(ছ) দেউতাৰ ভনীয়েক	—	পেহী,
(জ) পেহীৰ গিৰীয়েক	—	পেহা,
(ঝ) আইৰ ককায়েক/ভায়েক	—	মোমাই,
(ঞ) মোমাইৰ ঘৈণীয়েক	—	মামী,
(ট) আইৰ ভনীয়েক	—	মাহী,
(ঠ) মাহীৰ গিৰীয়েক	—	মহা,

ঘ— প্ৰকল্প

- বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ কুকুৰৰ ছবি সংগ্ৰহ কৰি ডাঠ কাগজত আঠা লগাই প্ৰতিটো ছবিৰ তলত নাম লিখা।
- কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ বিষয়ে থকা সাধুকথা সংগ্ৰহ কৰি লিখা আৰু শ্ৰেণীত পঢ়ি শুনোৱা।
- জীৱ-জন্তুৰ বিষয়ে লিখা আৰু সাঁথৰ সংগ্ৰহ কৰা।

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ৯

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্থতা

- যতি চিহ্নৰ বিষয়ে জানি বুজি শুদ্ধ উচ্চাৰণেৰে পাঠটো পঢ়িব পৰা
- নাটকীয় ভংগীত পঢ়াৰ কৌশল আয়ত্ত কৰি অভিনয় কৰা কৌশল শিকিব পৰা
- নাটক পঢ়াৰ প্ৰতি আগ্ৰহী হোৱা
- পাঠ পঢ়ি বুজি পোৱা আৰু পাঠভিত্তিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিব পৰা
- যুক্তাক্ষৰ ভাঙিব পৰা, শব্দ গঠন কৰিব পৰা, এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰিব পৰা
- সম্বন্ধবাচক শব্দবোৰৰ বিষয়ে জনা
- প্ৰতিশব্দ (সমৰ্থক) লিখিব পৰা
- এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰি লিখিব পৰা

শিকাৰুৰ পাঠভিত্তিক অৰ্থতাৰ মূল্যায়ন

নাটিকা	পাঠটো শুদ্ধ উচ্চাৰণেৰে পঢ়িব পৰা	পাঠভিত্তিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা	পাঠটো নাটকীয় সুৰত পঢ়িব পৰা আৰু অভিনয় কৰিব পৰা	কুকুৰ আৰু মেকুৰীৰ স্বভাৱ আৰু উপকাৰিতাৰ বিষয়ে জনা	নতুন নতুন শব্দৰ অৰ্থ বুজি পোৱা	
ব্যৱহাৰিক ব্যাকৰণ	‘স্থ’ যুক্তাক্ষৰটো ভাঙিব পৰা, গঠন কৰিব পৰা	‘স্থ’ যুক্তাক্ষৰ থকা শব্দ পঢ়িব পৰা	বাক্য ৰচনা কৰিব পৰা	এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰিব পৰা	যতি চিহ্নৰ ব্যৱহাৰ জনা	
জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ	খৰিয়াল (কাজিয়া) নলগাৰ উপায় ভাবিব পৰা	শব্দ গঠন কৰিব পৰা আৰু অভিধানৰ ব্যৱহাৰ জনা	শব্দৰ সবলীকৃত ৰূপ জনা আৰু বুজি পোৱা	সাঁথৰ ভাঙিব পৰা	সম্বন্ধবাচক শব্দ জনা	
প্ৰকল্প	জীৱ-জন্তুৰ ছবি সংগ্ৰহ কৰিব পৰা	সাধু কথা সংগ্ৰহ কৰি পঢ়িব পৰা আৰু লিখিব পৰা	জীৱ-জন্তুৰ বিষয়ে সাঁথৰ ক’ব পৰা আৰু ভাঙিব পৰা			

☞ অৰ্থতা আয়ত্ত হ’লে ওপৰৰ তালিকাৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব আৰু নহ’লে ✗ চিন দিব। অৰ্থতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰুক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।